

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

***VIII Науково-практичної конференції
«Формування сучасної концепції викладання природничих
дисциплін у медичних освітніх закладах», присвяченої
210-й річниці ХНМУ та 60-й річниці кафедри
медичної та біоорганічної хімії***

26–27 травня 2015 р.

стандартизація галузевих комп'ютерних програм з клінічної фармакології у навчальному процесі є необхідним складовим елементом для продуктивного засвоєння студентами вивченого матеріалу, що дозволить суттєво вдосконалити процес викладання та клінічної фармакології, особливо англomовним та іноземним студентам.

Література

1. Милерян В.Е. Методические основы подготовки и проведения учебных занятий в медицинских вузах (методическое пособие).- К.: "Хрещатик",-1998.- 68 с.

2. Методичні матеріали до практичних занять з клінічної фармакології для студентів медичних факультетів; За ред. проф. О.О. Сергієнка.- Львів, 1999.-51 с.

3. Кіхтяк О.П., Урбанович А.М. Особливості викладання клінічної фармакології студентам англomовної форми навчання// Biomedical and Biosocial Anthropology.- 2008.- №10.- С.: 293-295.

4. Хмелева А.В. Методология преподавания клинической фармакологии и фармакотерапии// Biomedical and Biosocial Anthropology.- 2008.- №10.- С.: 291-293.

5. Benowitz N.L. A case-oriented course in therapeutics at the university of California, San-Francisco // Clin. Pharmacol.- 1992.- Vol. 32.- P. 785- 787.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАЧА

Боягіна О.Д.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Для викладача, професійна діяльність якого пов'язана з постійною потребою у комунікації, культура усного й писемного мовлення є не лише відображенням його вихованості, інтелігентності, чистоти помислів та вчинків, а й визначає в цілому культуру його праці й, що особливо важливо, культуру взаємин у щоденному спілкуванні.

Викладач повинен володіти грамотною, фаховою, логічно вбудованою мовою, вміти правильно укладати необхідні документи, у виробничих умовах за допомогою відповідних методів вербального спілкування готувати публічні виступи, застосовувати техніку ведення діалогу та певні форми ведення дискусії, проводити обговорення проблем загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру. Разом з тим він повинен володіти нормами сучасної літературної мови; здійснювати комунікацію, доречно використовуючи власне українську лексику та слова іншомовного походження; здійснювати аналіз власного мовлення з позиції нормативності та оптимальності використаних мовних засобів.

Набуття і вміле застосування перерахованих умінь допоможе підвищити не тільки рівень особистої культури окремих представників педагогічної школи, а й авторитет учбових закладів в цілому. Адже, від культури поведінки, говоріння, слухання та мови часто залежить кінцевий результат професійної діяльності. А тому одним із напрямків на шляху до вдосконалення форм і методів роботи викладачів вбачаємо покращення загального рівня професійної культури взагалі та мовної культури зокрема, що передбачає оволодіння наступними компонентами:

- знання етичних норм спілкування, прийнятих в даному суспільстві, психології спілкування;
- уміння застосовувати ці знання з урахуванням ситуації, відповідно до норм моралі конкретного суспільства та загальнолюдських цінностей;
- знання й дотримання мовцем прийнятих у сучасній мові суспільно-мовних норм;
- мовна майстерність, яка визначається багатством активного словника носія мови, його вмінням вибрати з визначених варіантів найточніший у семантичному, стилістичному, експресивному відношенні, що відповідає комунікативним намірам мовця;
- мовна свідомість – стійке прагнення мовця до вдосконалення власного мовлення.

Але наявності належних мовних засобів не достатньо для доречності мовлення, яка є складовою культури мовлення, оскільки треба враховувати такі характеристики, як ситуація, склад слухачів, комунікативні та естетичні завдання. Тобто, слід враховувати важливість відбору стилю, форми спілкування (монолог, діалог, полілог), інтонації, тону спілкування. Тільки за умов добору відповідних певній ситуації засобів та інтонації мовний контакт буде результативним. Ужиті слова повинні своїм змістом відповідати предметно-речовій дійсності і мають бути використані з тим лексичним значенням, яке закріплене в літературній мові.

Негативне враження на слухачів справляє використання в мовленні таких слів-паразитів, як ну, значить, так би мовити, скажімо, допустимо, в основному тощо. Неспроможність позбавитись таких слів, повторення одних і тих же слів свідчать про недбалість у формуванні своїх думок, а також про бідність лексичного запасу мовця.

Шляхи підвищення професійної культури мовлення – різноманітні, а їх вибір залежать від кожного окремого носія мови.

ЗАСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА

Візір М.О., Кожем'яка Г.В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Активізація, у контексті навчально-пізнавальної діяльності студента, – це заохочення до енергійного навчання, подолання спаду у діяльності, стереотипності, пасивності. Різноманітні методи та засоби активізації об'єднують поняттям «активні методи навчання». Зважаючи на дедалі зростаючу кількість інформації та обмежені строки її вивчення, такі методи нині є вкрай необхідними. Фактори, що зумовлюють ефективність активізації навчання, стосуються як суб'єктів педагогічної системи, так і змісту та форм навчання.

Так, розглядаючи принципи взаємодії учасників навчального процесу вагомими є такі фактори активізації, як індивідуальний підхід до кожного студента, актуалізація цілей здобуття освіти, створення умов взаємодії, які передбачають посилення ролі студента та застосування різноманітних технічних засобів навчання, у першу чергу комп'ютерних технологій, які забезпечують «гнучкий» зворотній зв'язок та контроль навчальних досягнень студента.